

12 Disput. XXVIII. De divisione entis in finitum & infinitum.

potest, quia nihil ad presentem cām referret, nū quia nunc non agimus de tali ente, nec de omniate quā hēt vt tale est, sed de ente vt sic, & cōtrāte eiusum etiam, quia id non satis est ad impediendam vniuocationem: nam eodem modo dicere possimus, aliquid includere animal effensialiter in homine q̄ in equo, rōne cuius equus non ad quā per se fēctionem aīalē prout in homine, considerando, s. virtutē, vt tale animal est & non praeſe sub ratione animalis. Si vero est fētio de Deo & creatura vt ens ē p̄fēcīe, sic falsū est aliquid effētualiter inclusi in rōne viuis, & non alterius, quia hoc ipso q̄ aliquid huiusmodi includatur, iam nō considerātur p̄fēcīe vt entia sunt, sed vt talia sunt. Vt certē, si, vt entia sunt, habent illam distinctionem & varietatem, impossibile est vt viuū habeant obiectūum conceptū.

Qualis analogia hic posſit interuenire?

V ergo huius partis veritas, & p̄dīctarū rationum probabilitas, quam magnam esse existimō, melius intelligatur, incipiendum cōfesso ab altera parte, affirmantes ens esse analogū Deo & creaturis: quanvis, n.s. nec; & quin vocum est, nec; viuūcum, à sufficiēt partum enumera ratione sequatur fore analogū, nihilominus hoc directē ostēdere ac declarare oportet, vt inde, melius confer altera pars negare esse viuūcū. Ad hoc aut̄ probandum, inquidendum est genus analogie, quod hic habere posſit locum. Quidā itaque opinantur his intercedere analogā proportionālitatis. Ita sentit D. Tho. q. 2. de veri. art. 11. vbi ēt illam solam admittere videat, & omnem analogiam attributionis excludere à p̄dicta diuisione, quod sentit enī Caiet. opus. de ent. & effēt. q. 3. Alii vero docēt quidem hic interuenire analogiam proportionalitatis, non tam solam, sed simul cum analogia attributionis. Ita significat Ferrat. 1. cont. Gent. ca. 34. & clariss. Fonseca 4. Metaph. c. 4. q. 1. fēct. 7. Fundamentum est p̄t, quia inter Deum & creaturam in ratione entis in tercedit vere quadam propotione duarum habitudinum, nam, sicut Deus comparatur ad Iūnum ēlē, ita suo modo creatura ad Iūnum. Sed ad cōfessum non omnem proportionalitatem ē iūfī cereā constituēdam analogiam proportionalitatis, nā hac propotione habitudinum inter res viuūcas, vel omnino similes inueniri potest, nam, sicut se habet quatuor ad duo, ita octo ad quatuor, & sicut hōc paratur ad suos sensus, vel ad principiū sentiendi, ita equus ad Iūnes, & in illa propotione non constituit analogiam, neq̄ aliquid genitus non omnis communis, nam nomen viuūcū ante malis vel duplis, non lūmunt ex illa cōparatione, sed ex vnitate rōnē in singulis mēbris inveniāt.

Ad hanc ergo analogiam necesse est vt viuū membra sit abolitio tale per suā formā, aliud vero non absolutē, sed vt subsistat tali propotioni vel cōparationi ad aliud. At vero in p̄sente hoc non intercedit, hūc tē ipsam, sicut nominis impositionem considerēmus. Creatura, n. est ens rōne sui esse absolute & sine tali proportionalitate cōfiderat, quia nō in rōne per illud est extra nihil, & aliquid actualitatis habet, nomen cuīm enim nō ideo est impositum creatura, quia seruat illā proportionem seu proportionalitatem ad Deū, sed

A similitudē quia in se aliquid est & non cīno dībil, inō vniuersa dicimus prius intellegi p̄t rōne nōmē impositum enti creatō, quā increato. De niq̄, omnis vera analogia p̄portionālitatis inclidit aliquid metaphora & improprietatis, sicut rōne dicitur de p̄ato per uariationē metaphorā cā, at vero ī hac analogia entis nulla est, metaphora aut̄ improprietatis, nam creatura verē, propriē, & simplicitē estens: non est ergo hāc analogia p̄portionālitatis vel solius, vel simul cum analogia attributionis: restat ergo vt si est aliqua analogia, illa sit aliuscū attributionis: atq; ita tandem docuit D. Tho. 1. p. q. 12. art. 5 & 6. cont. Gent. c. 34. q. 7. de potent. art. 7. & in 1. Sententiarium, in Prolog. q. 1. art. 2. ~~de divisione in finitum & infinitum~~ Sed supērēt inquirēndū, qualis esse possit hec attributionis. In qua re in primis certum est, hāc attributionem non est pluriū ad unum, id est, Deū & creatura ad viuū tertium, quā attributionē nos supērēt mediatim appellamus, quia nihil potest excogitari prius Deū & creatura, vt per ordinem ad illud sā Deū quā creatura etiam nominentur. Est ergo attributionēt viuū ad aliū. De qua rūtus ē certū, hanc attributionēt non posse esse Deū ad creaturā, sed ē conuerso creatura ad Deū, quia non penderit Deus a creatura, sed creatura a Deū, neq̄ ens dicunt principalius de creatura, quā de Deū, sed ē conuerso. In quo est p̄a oculis habēdū quod D. Tho. sūt a notauitū hoc nomen, quā cetera, quā de Deū & creaturis proprie dīcuntur, sicut quoad nos prius significauerint creaturas, seu illas significandas imposta fuerint, quoad tē vero significāt p̄nū. ē ad principalius Deo cōvenient. Homines, n. natura lumine quālophanes prius cognoverint esse creaturā, aut̄ pītē & alias similes p̄fēctiones, & idē, eas prius nomiñarunt. Vnde, si mētēt in intentionē eorū spectemus qui hāc nomina ad significātū impluerūt, prius habet nō sūt significārunt has p̄fēctiones in creaturis, in quia ipsa nō ex vi lūt̄ ab hōlūt̄ impositions non includunt in sua significātione imperfectiones creatas, idē ex vi lūt̄ lūt̄ reū significatarū prius & principalius significāt enēt p̄fēctiones in Deo existēt, quia hīmō p̄fēctiones creaturārum, significātā ab his p̄fēcēt, ab ea p̄fēctione manat quā p̄p̄fēctionē & p̄fēctionē ēst in Deo.

Ac sūt illū mō distinguida est ab alijs & cōmuni s. significatio à modo significandi, nā, quia nos loquim̄ sicut cōceptus, & simplicitē cōcipimus ad modū cōpositūm, idē nā ēt eā nō manant, & hōc modo distinguimus cōceptū nōmē ab alī strāto, q̄, proprie loquendo, quoad hōc modū significāndi in Deo locum non habēt, & hōc interdū dicimus. Deum potius est ip̄sum ēst, quāt̄ ens, quia ens concēdit ēst, & significāt habet ēst, ac si alīq̄ mō distinguatur. Babens ab ip̄so ēst, & per quandam illū partici pationē sit ens. Et quoad hōc modū significātio, seu denominatio ens p̄p̄fēctus cōvenit creatura, quā Deo. Adeo vt in hoc rigore loquentes interdū ap̄fētē dicimus, Deum non ēst ens, sed supērēt ens, vt egregiē declaratī Pīcus Mirāo, opū. de Ente & vno, c. 3. & 4. ex nouiss. Platonicis, Dionys. & Dionys. c. 5. de diuin. nomin. & c. etiam s. de August. Mystica Theolog. Queen ex parte imitantur Auguſt. lib. 5. de Trinitate, 10. in fin. Basil. lib. 5. cont. Eunom.

Ferrat.
Fonseca.

XI.
Analogia, A
poumātū
tis propria
nō est inter
Deū & crea
turas.

XII.
Deus & cre
tū non dī
cunt anal
ogia attribu
tūtis ad v
tū tertiū

XIII.
Deum. Pla
tonis qual
iter dicant
ens, sed ē
pracus.

Mirand.

Dionys.

August.